

Published in Florentin Smarandache și seducția polimorfismului. **Analize, interpretări, cronici, articole, note și recenzii**, pp. 551-570.

Editori: Al. Florin Țene, Andrușa R. Vătuiu. Sibiu: Agora, 2017; 843 pages. ISBN 9781599735023.

Also published in Marian Popa, *Istoria Literaturii Române de Azi pe Mâine*, vol. II, 23 august 1944 - 22 decembrie 1989, revizuită și augmentată, București, Ed. Semne, 2009, pp. 35-36.

Radicalizarea fastidioasă a inversității

Marian Popa

Florentin Smarandache (n. 10.12.1954 Bălcești; liceul pedagogic absolvit la Craiova, în 1972; tot acolo licența în matematică, în 1979, apoi programator într-o uzină, profesor de liceu în țară și în Maroc, 1982-1984; refugiat politic în 1988-90 în Turcia, emigrant în SUA, computerist, universitar în New Mexico) a debutat poetic în revista școlii în 1970, în colectiv (*Ora planetei*, 1980) și single (*Formule pentru spirit*, Litera, 1981; pseudonim Ovidiu Florentin), continuând în afară (*Sentimente fabricate în laborator*, *Poeme cu ...probleme*, *Culegere de exerciții poetice*, *Legi de compoziție internă* – toate în 1982, la Editura El Kitab, Fés, Maroc; *Le sens du non-sens*, Ed. Artistique, idem, 1983; *Anti-chambres et anti poésies ou bizarreries*, Caen, Le Roy, 1989; Fanatico, International Writers Association, USA, 1989), *NonPoems* (Phoenix, USA, 1990). Își va tipări în România postdecembristă poemele în română, pe cele traduse sau retraduse de el și-și va sponsoriza editarea restului textelor. Specialistul e

atestat în *Concise Encyclopedia of Mathematics* a lui E.W. Weisstein (Boca Raton-London-New York-Washington, 1999), cu *Smarandache Sequences*, *S.Function*, *Pseudo-Smarandache Function*, *S. Near-to-Primordial Function*, iar *Smarandache Paradox* e situat alfabetic între *Skolem Paradox* și *Socrate's Paradox*. Posibilitatea unei viteze ilimitate este tratată în *Smarandache Hypothesis*; iar cu neutrosafia generalizează logicile fuzzy, prin includerea paradoxului, depășind... dialectica lui Hegel. După propriile mărturii, a fondat în 1980 *mișcarea paradoxistă* sau *smarandachianismul*, constând practic în extinderea meticuloasă a paradigmei de unități tip constantă dublă, enunțabilă prin reacțiunea unor contrarii; scheme de *double-bind* în sensul lui Gregory Bateson, complicabile prin siluirea celor 14 silogisme, conferă poeticitatea, dar și comicul (voluntar și involuntar), paradoxul fiind echivalat sau învecinat de analiști cu umorul. Textele lui abundă în enunțuri programatice și justificative: *totul e im/posibil, chiar și im/posibilul, totul este in/finit, chiar și in/finitul, totul e relativ, chiar și teoria relativității, gnosticul e agnostic, inexplicabilul este explicabil prin vocabula inexplicabil, a face literatură prin non/anti/literatură; a inventa căi de invenție; Exist împotriva mea și Le sens du Nonsens* sunt titluri de cărți.

Perspectiva paradoxismului: „Să generalizeze literatură în spații științifice (Lobacevski, Riemann, Banach etc.), spații n-dimensionale și chiar infinit dimensionale.” De aici, relații extinse: idee poetică pe baze științifice, dadaism postulat matematic, realism postulat dadaist, chiar cernâșevskian, de vreme ce este poezie zborul unei rachete și culegerea unei flori. O artă fără țărături: adică țărături fără artă. Social, paradoxismul este un „protest împotriva totalitarismului”; literar, Smarandache este un reinventator, valorificator harnic de procedee în special comice; s-a scris ce-a scris el, dar de mai mulți, în timp, și nu de un matematician care a plasat totul sub tutela paradoxului, demn delimitat; paradoxismul este reproductiv; se bricolează pe scheme notorii; va fi extraordinar dacă se va ivi un termen fără antitermen sau cu unul necunoscut, în terțium inclus.

Formule pentru spirit conține poeme egotiste patriotice, substratice romanțioase; domină acumularea și raționamentul condus spre poantă. La o extremă se află o *Problemă propusă*: „Enunț./ Se cunosc versurile/ unui poet/ de mărime necunoscută x ./ Să se determine valoarea acestuia./ Indicație. (Se dă una dintre metode)/ mai întâi se găsesc/ parametrii de care depinde x / și în ce relații se află cu ei,/ apoi se determină unitatea de măsură/ cu care

este normat./ Observație./ Folosind procedee diferite de rezolvare/ s-ar putea să ajungeți/ la alte soluții.” La alta, absurdul comic poate involuntar: „Femeie care plângi în versul meu/ și-ntinzi cuvintele pe drumuri,/ în suflet ai aprins trei lumânări/ la capul mortului din mine./ Și putrezind pe dinăutru/ să înflorești afară./ /Căci se trezesc întrebătoare:/ din ce lebădă ieșit-ai oare?” (*Femeie care plângi*). În volumele următoare se exhibă reinventarul și speculativul. *Legea lui Smarandache*: „Dați-mi un punct în spațiu și voi scrie înapoia lui propoziția”, *Poeme fără nici un vers, într-un vers, antipoeme, prepoeme, non-poeme*; cu versuri sau imagini recitate se obțin *haiku*-uri: *Naștere*: „Lumina își ridică/ poalele în brâu.”, *Sete*: „Săpăm fântâni adânci pentru lumină”, *Viziune*: „Ziua se scaldă în ore.” *Einstein*: „La un capăt al luminii, infinitu-a fost ajuns.”, „ Printre rânduri/ un glas/ mi-aruncă flori”, „În mica adiere/ pocnesc/ izvoare-din-univers”, „Rege pe străzi -/Crivățul/ cu buzunarele goale.” *Bancuri*, ca poezii: „A fost odată un om/ care a murit/ ... Și s-a terminat povestea” (*Poveste*). (...)

Ignorându-se prozodicul, e inventat distihul conținutistic, enunț în câteva cuvinte secționat în 2 rânduri: *distihul paradoxist* (exemplu: *Neutrosofie (tri-alectică)*: „Nu-l combat pe Hegel/ dar am o părere diferită

de-a lui”), *tautologic* (*De prisos*: “Iarnă călduță/Și vară friguroasă”). De asemenea, *catrenul paradoxist* (poem din 2 distihuri paradoxiste; *Autoportret*: “Cred în mine/ Și nu cred în mine/ (Chiar dac-oi fi nebun, cum se pare,/ Dar nu sunt nebun)”, versuri în spații matematice. Se combină oltenisme, țigănisme și argou în glume și portrete umoristice. O dezvoltare de interjecții: “Țâr,/pâr,/că câr,/că mâr,/Vârrr/ și sbârrr/ / Hudubăștii/ țâști./ Hâști./Psst/ Ssst/ Țsst// Trosc Pleosc/ Bab-bum/ Scârț/ și pârț/ tranca tranca/ pân'la... fâsss.../vâsss.../...Iuuu/ - Hear, here”/ Buy, by/ our hour/ four fore/ pears paist/ Sun son, /No Know/ two, tool/ - Hil Hiel”. *Introducere în limba păsărească* propune un mod infantil de comunicare în sensul subsidiare licențios-echovoce. “Șpipi epeapa fpupurtpicipăpă?... Opohpopoopo, opepe trepe mpapaipi fpupunpicipcăță!” Se variază posibilitățile de tranșare a cuvintelor dintr-o propoziție unică, cu efecte semantice: “Miu opreș teres pirați a/ Mis e o preș ter spira ția/ Miseo pr șters espirația/ Mi iscop reșt eres pi aț ia/ Misseopreșrespirația”. Se practică sinopsa și sincopa. “Berilă. Întors. Tren. Gară. Balș. Apartament./ Găsit. Nevasta. Cu Altul./ Berilă. Bătut. Maricela. Plâns. Copiii. Doi./ Maricela. Fugit. Furou. Scări. Uscătorie. Desculță./ Start. Berilî. Băgat. Altul. Cuțit./ Altul. Fugit.

Balcon. Rond. Mărăcini. Fund./ Pierdut. Startul./ Parter. Berilă. Farfurie. Aruncat. Castron./ Maricela. Ferit. Altul. Ferit./ Berilă. Spume. Gură./ Maricela. Frisoane. Amor./Altul. Izmene..." (*Aventuri galante*).

Caracterizați personajul "Vitoria Lipan" din romanul "Baltașul" este o lucrare pentru un "Examen de cădere la facultate": "Vitoria Lipan este șatenă/ Pe Vitoria Lipan o cheamă Vitoria Lipan// Sadoveanu a greșit, trebuia să-i zică Victoria/ Vitoria Lipan poartă 36 la pantofi/ Vitoria Lipan este scundă/ Vitoria Lipan are 1,65 înălțime/ Vitoria Lipan este înaltă/ Cu tocuri/ Vitoria Lipan este blondă/ Fără tocuri..."

Apoi, acumulări comice, combinații de vers și desen relevând "arhitectura sentimentelor", scriere inversă, pagini goale, dar purtând titluri diferite (*Tabula rasa, Introspection, Absolute*), colaje, litere tastate la întâmplare, aranjate ca versuri cu precizarea: *Poems in Pirrisanorech*, adică "Language spoken in the South-West of the United States by a single person") și "Translated from English to Pirrisanorech by the author". E cruntă mania explicitării, indicând neîncrederea în sine și în cititor; Literatura matematică explică volumul *Sentimente fabricate în laborator*: "Este literatură infantilă pentru adulți, sau invers. Versuri lineare rupte din imagini neliniare,

ecuații metaforice ale insoliului, sisteme abstracte de gânduri, respirații de o secundă.” Adică versuri fabricate și fără laborator; diagonalizând pagina, indiferențiabile de unele doar plate.

Nonroman, ”roman al posibilității acestei lumi de a fi imposibile”, scris în 1986-87 (tipărit în 1993 în România) este un imens pamflet anticeaușist și anticomunist, bazat pe procedee gen Sterne, uneori cu logica unui Swift și cu moartea celui lezat de regimul politic. Se valorifică motivul manuscriptului ascuns, al deja arestatului autor Smarandache, un neuropat pentru care scrisul ar trebui să fie o terapie, cu o viață obiectivată în subsolul cărții până la asasinare; manuscriptul descrie existența ”societății foanfe” din Wodania (Vodă), condusă de Hon Hyn cu o clică, o doctrină și un partid, caracteristică fiind inversitatea aberantă – ne-, non-, anti-: ”În orânduirea fonfoistă toată lumea e liberă să facă ce nu dorește”. Dacă Smarandache a redus altundeva inversitatea la formal și comic, aici o vede ca o oglindire a totalizării și abia în excesivul acesta vulgar și meticolos este remarcabil. Se ridiculizează tot ce provine din ideea că ”Lucrurile vor merge din ce în ce mai bine spre rău”: clasele și compartimentele existenței, de la rural la literar, administrația, economia, relațiile externe dictate de

Tarikovskia (Țar), limbajul. Lipsește un plan: "Ce temă să dezbați? Vei merge cum te duce romanul. Dacă știi cum să-l tratezi, orice subiect devine artă, precum și invers." Un principiu productiv care favorizează lipsa de măsură; este loc pentru orice – text-sol, subsol, vets, năclăială dicteică, tablete, bancuri, portrete, scenete, broșuri, tranșări lexicale, roman al și jurnal al romanului, parafraze, moderări tipice pentru circ; se numără paginile sus și jos, se paginează european și arab: pagini albe; text întrerupt; e repetat un capitol; cuvinte încrucișate, elemente de gramatică, glosar, index de nume, addenda, chiar pagina indicând prețul și caseta editorială sunt modulate comic.

Satiră extinsă în sarcasm, parodie, burlesc, grotesc, ironie groasă, subțire, antifrază, umor negru, enormul fiind în genere decisiv. În Wodania domină autarhismul; spațiul e conceput ptolemeic, de un Galileu fonfoist, țara se află în centrul Universului; sarcinile sunt indicate în broșura *Politica înțeleaptă a partidului fonfoist*: "șosete fonfoiste, veioză fon-/foistă, H2O fonfoist,/latrină fonfoistă, căcăreze/fonfoiste, mucii fonfoiști, intestin/fonfoist, nefonfoist fonfoist, / bălegar fonfoist, maladie fonfoistă/ trebesc transformate toate în fonfoisme/ firele telefonice muștele photo/ zoarele și dinozaurii maimuțoii/

iarba verde de acasă *levisticum officinale*/ fonfoiști pentru ca să se înfăptuiască/ pe deplin orânduirea fonfoistă/ *coccinella septempunctata*." În Wodania, "Naivii și nevinovații vor fi întemnițați ("ce e aia"nevinovat"?, înseamnă că n-au făcut nimic, n-au trudit." Omul e infinit disponibil: "poate suporta oricât, numai să vrea! Deci să-i formăm și dezvoltăm conștiința fonfoistă" (H. Hyn, *Opere prea complete*, vol. 13261, tom XMDCLVIII, fasc. , p. 600992"). Iubirea de țară: "într-o zi pe când Niș Niș a încercat să meargă la veceu s-a împiedicat și a căzut, s-a lovit cu tâmpla de balustradă și a murit pentru patrie, cât ai clipi a fost declarat erou al luptei pentru pace, a fost înmormântat cu mare alai și drep amintire i s-a înfipt un Monument în fund./ au venit deîndată și fanaticii din comunele limitrofe să moară pentru patrie în același fel, parcă ar fi fost o imagine reluată, replay, a unui meci de tenis, câteva milioane au pierit astfel glorios și înhumați în pământul natal, la groapa comună, ca peste miliarde de ani să țâșnească din cadavrele descompuse ale acestor fii minunați țiteiul patriei" (*Despre patriotism*). Glosarul manualului Fonfoismul științific amintește de Mircea Horia Simionescu: "FONFOISMO SAPIENS NIHIL UMQAM NECAT (lat.). înțeleptul nu-i refuză nimic fonfoismului (Costică Publius Syrus, "Idea de a nu avea

idei.”)“ La fel, somități cu nume și date burlești: Clica politică este omogenizată onomastic: ”Partidul Fonfoist a preluat puterea acum zece minute și urmează să n-o predea. Pe lângă honhyniști P.F. mai numără și următorii membri supleanți aleși în prezidiul suprem: Afonfoneta, Afonfonicu, Afonfonciu, Afonfonela, Afonfonae, Afonfonilă, Afonfonuță, Afonfonică, Afonfonina. Afonfoicu și alții.”

Smarandache o ia razna, gratuitatea crește, prin dicteic: ”...dar să revenim la oile noastre, adică oștirea lui Hon Hyn, Napoleon al lui Căcărează aflat într-o remorcă trasă de doi cai putere și un bivol halea într-una complot de piersici, apoi își lua bagajele și boarfa de nevastă a altuia și pe aici ți-e drumul (adică prin fața Plutonului X Grăniceri), ce te învârți bă ca un coi într-o căldare îl măguli colonelul-locotenent înainte ca Napoleon al lui Căcărează să-și ia valea grăbit înspre colină, soldatul Svejk se duce la comandant, cu respect vă raportează că nu vă respect, bâiguie el, domnule preș..., domnule preș..., domnule preș...edinte, iete sula Mărioara zice Căcărează către nevastă-sa și într-adevăr i-o arată și mult se mai minună femeia care nu văzuse în viața ei asemenea arătare, decât o simțise, și-ncepu să facă ca trenu-n gara de nord, uuu, uuu, uuuu, în timp ce remorca zdrăngănea

cu ei, vă rog să serviți cu neîncredere spuse ospătarul cu un platou aburind, dar se împiedică și căzu cu tâmpla de parchet de era să moară de ciudă...

De o "logoree fonfoistă pălăvăcăială trâncănea/tranca-pleanca leorbăială procovanță stroncănire/prdicantism moflangism clănțăneală poliloghie/verbalism verbiaj verbozitate discuție" uzează Puterea, dar și și autorul: "Mă lupt cu paginile cărții/ Studiez tacit pe Tacit/ Am degustat. Sunt degustător/ Neomenirii lumești văzute de când lumea/ ... îmi pun ochelarii să aud mai bine/ Arta de a inventa, de a face antiartă/ Sfidez sfidarea/ Povești de neuiubire/ Mulțimea se face albăgâlbuie de murdărie devine albăneagră". Și așa e inclus și egalizat totul – faptul social grav și jocul beletristic.

În fine, un pamflet: așadar, o miză istoric diminuabilă. Autorul precaut a adăugat o ... *Erată*: "A se citi în loc de/ fonfoism, Wodania, Hyn, Tarkovskia/ orice/ ideologie, stat, conducător/ imperiu/ care se dovedesc opresivi ai popoarelor, dictatoriali."

Ce domină, totuși, în opera lui Smarandache e teatralitatea cu tupeu. Multe poeme și episoade din proză sunt schițe dramatice. Conversație (piesă onomatopeică), de pildă, chiar dacă incultul dă drept onomatopee niște

interjecții: "Offff; Ceee?; Îî...?!; Hăăă?; Nuuu; Aaaa!; Îhî." "

O succesiune de replici comice, firosoase are titlul ... *Monolog*: "– Ce mai faceți?/ - Nu așa de bine ca tine./ - Răcit? De ce?/ - D-ai! M-am culcat desculț/ - Vai, cât ai albit.../ - Nu-i adevărat, părul meu așa a fost zăpeziiu dintotdeauna și acum a început să se schimbe... uite, pe aici lângă perciui, câteva fire sunt negre./ - Ooo, dar ai îmbătrânit!/ - Păi, eu nu stau degeaba ca alții, eu îmbătrânesc.../ - Mai trăiești?/ - Din păcate, da./ - Cu cine?/ - ...!/? - Credeam c-ai murit./ - Deh, am uitat (!)" (...).

Destin este o "piesă fără actori, fără decor, fără dialog"; "Gongul este înlocuit prin scâncete de copil în fașă./ Cortina se deschide pe lateral,/ Lumină foarte puternică pe scena goală, apoi intensitatea scade gradat până la întuneric mat – pe parcursul celor 7 minute și 30 minute. Liniște absolută." Beckett a compus înainte o *Respirație*: 30 secunde. Din atare scheme și în complementaritate cu ce s-a încercat prozastic un *Nonroman*, e realizată trilogia dramatică *Metaistorie*, compusă din *Formarea omului nou*, *O lume întoarsă pe dos* și *Patria de animale* (București, Doris, 1993). Și aici este suverană interferența seriilor de modalități, genuri, specii; se vizează aceeași lume totalizată, cu stilizări și

distorsiuni necesare generalizării. "Am încercat să elimin și din autocenzură, dând drumul la cuvinte așa cum sunt, spunând lucrurilor pe (ne)nume, fără ocolișuri sau formule...instabilitatea lingvistică. Straniu. Paradoxuri. Libertinaj. Codaj și supracodaj. Interferență. Suprapunere de tablouri. Cu excese. Cu minusuri. Redus. Partea finală este un discurs împotriva teatrului... Autorul a încercat un TEATRU TOTAL, înțelegând aici utilizarea tuturor mijloacelor și tehnicilor dramatice pe care le-a cunoscut sau le-a inventat el însuși." *Formarea omului nou* (1987-88; fragmentat în *Dialog. Supliment*, nr. 69-72, octombrie 1989) se petrece într-un soi de combinat, simultan închisoare, uzină și spital psihiatric. Tablourile se derulează în saloanele 0 (Oameni normali), 1 (Sluți), 2 (Nebuni) și 3 (Surdomuți și Orbi) și se precizează: "De la un tablou la celălalt, coincidând cu trecerea de la un salon la următorul, personajele se metamorfozează. Oamenii normali devin sluți, care devin nebuni, care devin surdo-muți și orbi." Idei ceaușiste sunt utilizate pentru a schița o antropotehnică generalizată cu excese orwelliene și S.F. Se elimină trecutul și amintirile, pentru "determinarea refuzului realului" în vederea creării de "ființe spirituale" cu "suflet colectiv". "Noi am contopit tezele cu antitezele, antonimele. Am lăsat doar sinonimele". Omul nou ca

produs finit e astfel prezentat: "Somnambulul Bonifacio se scoală, pătrunde în cele trei sferturi de scenă și se așază pe soclul rămas liber din noua societate. Este îmbrăcat într-un costum de ziare. Înțepenește astfel 1-2 minute, încadrat în reflectoare. După care se transformă în stană de piatră, devenind, ca atare, obiect special." Naivități *horror* din anii 1980; de unde și la ce atâta ingeniozitate și rigoare în țara asta aiurea? Abundă scenele grotești și absurde prin internații estropiați și estropiabili. Doctorul examinează o țărăncă timorată, care acuză disconfort vaginal în actul sexual: "Doctorul: Cum contribui dumneata la construirea noului sanatoriu?/ Bolnava: Păi ... contribui... Nu mă mărit... domnule.../ Asistentul... Asistent./ B: ... Nu ... Doctor ... Contribui ... Nu mă distrez ... eu ... Domnule Doctor ... Nu mă îmbolnăvesc... Nu .../ D: Destul. Spune, suferi? (Pauză). Ai blenoragie ori sifilis. (Bolnava se întoarce spre asistent)/ A: Ce te uiți la mine, femeie, pe tine te întreabă. Eu nu fac dragoste./ Bolnava: Nu știu ... domnule doctor... ce e aia?/ D.: (Asistentului) Explică-i dumneata./ A... Femeie, ai zis că te doare în regiunea... (Arată în jos)./ B.: Da... domnule.../ A.: Asta înseamnă că ai sifilis. Să-ți între în cap./ B.: Da, domnule... Am sifilis./ A.: Foarte bine, să-l porți sănătoasă./ B.: (Timidă, neștiind ce să creadă)

Mulțumesc./ D.: (Asistentului) Interneaz-o în salonul 2./
B.: (Nedumerită) Doamnă Doctor ... păi ... nu sunt
bolnavă ... domnuleee...”

Citări de politologi, sociologi, etc.; dialog exploziv.
O lume întoarsă pe dos (februarie-iunie 1986) este titlul lui
Tieck, investit aici cu sens politic: lumea a fost întoarsă pe
dos prin totalizare. Dar textul bagatelizează deja: "teatru
metafizic:/ O LUME ÎNTOARSĂ PE DOS/ comedie-
tragedie-farsă-dramă, non-piesă în două acte și jumătate,
dintre care unul sexual și un miniact.../ Inspirată din
folclorul neoficial/ în traducere liberă/ de / FLORENTIN
SMARANDACHE/ operă pentru cor și orchestră în sol-
minor-major." Se reia în împărăția Palillula ce s-a făcut în
Wodania, sub șefia lui Pampolinn. Piesă în 16 tablouri
permutabile, în modul schițat de grupul Oulipo (cf. *La
littérature potentielle*, Gallimard, 1973); matematicianul
livrează și calculul prin care ajunge la un miliard de
miliarde de piese. Combinatorica este complicată cu
personaje permutabile și proteice, onomastic burlești (cu
bisocieri: Pampolinn - Pampolinna, Ițic - Ițica),
funcționale (Călăul, Nebunul, Agentul, Crainicul), reale
(Smarandache), folclorice (Bulă), animale (Câinele),
grupate (Norodul, Vacile, digitalizări scenice, 475/VACS
KAKATT), personificări de însușiri și obiecte (Umbra

regizorului, Radioul, Subconștiința), inventate (Con-Sulică), parodiate (Hamlet II), în plus personalul teatrului. Apoi, individualizări grotești în varietatea unității: Toate "personajele" vor fi infirme: de exemplu – șchiopi, ologi, leproși sau cu malformații, iar "pentru a îngrețoșa publicul", personajele vor fi "diforme în cuget și simțiri". Compus din contrarii grotești, preluând roluri de medic, popă, balerin, militar, vânzător, naș, Pampolinn, este fixat astfel: "Împărat de Palillula, Atașat de Patagonia, Icre de Manciuaria, Președinte ale Președinției general generalizate, Cartof de Colorado, Membru al Cacademiei de Lombago" etc. Nebunul se prezintă singur: "Mi-am lăsat barbă pentru că-mi port doliu mie-însuși. Dar de ce ma-ți născut? Eu nu v-am rugat!/ La "facerea lumii"... pe dos... din prea bun m-au luat de nebun. M-au făcut din om neom/ Când mă piș mă țin de pom."

Se combină curent satira și burlescul ubuesc. Conducătorul conferă tăcând: "(Pampolinn urcă la tribună. Se face liniște. Cu gura complet închisă dă din cap, din mâini, face gesturi ca și cum ar ține o plelegere. Cam 1-2 minute va dura.)/ AGENȚII: Foarte interesant monolog, ne-a plăcut la ambele urechi./ PAMPOLINN: Dă-i cu hau hau și iar dă-i cu hau hau... Hau hau hau hau... hau ... hau... hau hau... hau hau hau... hau hau

hau hau... hau hau/ Norodul: (Unii) Meeee/Meeee (Alții Beeee, Beeee!)”.

Bancuri din era crizei alimentare: ”Vocea 56: Aveți brânză?/ Vânzătorul: Aici nu avem carne; în partea cealaltă nu este brânză!/ Vocea 56: Dar cartofi aveți?/ Vânzătorul: Da./ Vocea 56: Atunci dați-mi și mie o jumătate de marmeladă.”

Hamlet II monologhează dicteic dement. Sunt tipice gesturile obscene, tâmpenia și limbajul discount: *Autorul își cere scuze pentru indecența (non)personajelor sale. Într-o societate paradoxală nu poți fi decât paradoxal.* Un exercițiu de aritmetică este rezolvat echivoc cu elevi evrei: ”Ne apucăm de membrul stâng, desfacerea parantezelor, introducem întregul în fracție și scoatem numitorul comun”, cacofonizări: ”Că când că cântă corul/ Mă fac că cat în buzunar/ Că cam așa cântă poporul/ Că care din noi/ Caca pe care?”.

Și *Patria de animale*, ”piesă mută în trei acte de disperare” este liberă în acțiune și circumstanțe: cuvintele sunt suplinite cu pantomimă, coregrafie, mișcare, înscrisuri, instalații audiovizuale, eludarea având un sens pur performativ sau simbolic-politic. O Conferință: ”Instructorul-General prelege fără cuvinte, un alt Instructor îi ține microfonul în dreptul gurii, dar nu se

aud sunete. Apoi, Instructorul-General începe să beșe. Celălalt Instructor, auzind, îi mută microfonul la fund. Instructorul-General beșe la microfon, cu rezonanțe. Face câțiva pași. Se aude scârțâitul pantofilor. Doi Instructori apar cu microfoane, se culcă pe burtă și-i înregistrează pașii. După aceea, gesturi și pocnituri din degete. Alți doi instructori cu microfoane în dreptul degetelor de la mâini. Subscena mai durează 2-3 minute, timp în care Instructorul-General prelege cu ceea ce poate, pufnind pe nas. După care ceilalți Instructor se retrag.” Și o Educație cetățenească: ”Un zid pe care scrie ”Loc de dat cu capul”. Oamenii intră câte unul, se dau cu capul de perete (în porțiunea indicată), fiecare cum îi vine rândul, sub comanda Instructorului-General. După care pleacă satisfăcuți; mișcările devin stereotipe, din ce în ce mai repezi, ca-n filmele de pionierat ale cinematografilei. Spre final apară Omul-Sărman (scăpat de la Institutul Național de Reeducare) fără cap (doar trunchiul) care dă cu picioarele. În momentul acela Instructorul-General rostește (pune tăblița). Unde nu-i cap, vai de picioare!”

Piese valorifică spațiul teatrului, începând cu holul, arte, manifestări para-teatrale; ce-i de reținut în ansamblu, indică autorul: ”Până acum n-am făcut altceva decât să scriu despre opere imposibile... lucrări iraționale,

de prost gust, piese care să nu vadă niciodată lumina rampei.” Important este, totuși, că prin Smarandache există o raționalizare a subculturii care a înghițit postmodern și cultura clasică.

Dar Smarandache n-a cruțat la nici un gen. Din 1970, a scris piese pentru copii, combinând folclorul cu tehnologia – urși, balauri, zmei, avioane, televiziune -, antrenând ingenios umoristic spectatorii: *Întâmplări cu Păcală* (București, 1994). *Fugit ... Jurnal de lagăr* (idem) acoperă calendaristic șederea într-un lagăr din Turcia, din septembrie 1988, în așteptarea aprobării emigrării în SUA. Se evocă scrisori trimise în disperare, promiscuitatea amestecului de nații și condiții diferite din blocul sovietic, simpatii și aversiuni, bancuri, situații comice, stări psihice, relații cu țara, reflecții politice, preocupări de lector și scriitor, justificări ale jurnalului, observații despre localnici (“Turcoaicele au curul prea jos și nasul mare. Și vorbesc fonf. Pe deasupra, mai sunt și negre.”), umilirile birocratice (refuzat sistematic de un funcționar american, cu un not yet, el explodează: “Păi futu-ți not yet-ul mă-ti, de două luni tot not yet?”). Apoi, *Introducere în imperiul erorii*, *Scrieri defecte*, proze comice, amintiri pitoreșimilocănești din copilărie și studenție; și: exersări în arte vizuale, grafopoezie, traduceri de poeți care l-au tradus.

În fine, o imensă muncă de *public relation*, cu urmări minore. Smarandache se aut prezintă incontinent, adună referințe ca un vânător de scalpuri – monografii, epistole, dedicații, exprimări telefonice. Un Mușunache al gândirii paradoxale; și una peste alta: a meritat să fie privat de pașaport, pentru a fi determinat să scrie burleștile *Nonroman* și *Metaistorie*.